

Suomen Helluntaikirkko
Tulppatie 20
00880 Helsinki

Sisäministeriölle

Asia: Lausunto työryhmän ehdotuksesta hallituksen esitykseksi uudeksi rahankeräyslaiksi

Viite: SMDno-2016-1629

Suomen Helluntaikirkko esittää pyydettyinä lausuntona seuraavaa:

Pidämme myönteisinä asioina ehdotuksessa seuraavia asioita:

- 1) Rahankeräysluvan hakemisen vaatimaa byrokratiaa on aiheellisesti vähennetty.
- 2) Luvanvaraisten keräysten jakaminen toistaiseksi voimassa olevalla luvalla toimiviin keräyksiin ja ilmoituksenvaraisiin pienkeräyksiin vaikuttaa toimivalta ja tarkoituksenmukaiselta järjestelyltä.
- 3) Ehdotuksen 1 §:n 3 momentin 6-kohdan säännös rekisteröidyn yhdistyksen tai säätiön oikeudesta järjestää tilaisuuksissaan rahalahjoitusten keräys parantaisi merkittävästi uskonnollista toimintaa yhdistysmuodossa harjoittavien yhteisöjen asemaa ja yhdenvertaisuutta eri muotoisten yhteisöjen välillä.

Näemme ehdotuksessa seuraavia puutteita tai ongelmakohtia:

- 4) Ehdotuksen 1 §:n 3 momentin 5-kohdan kolehdinkannon toteutustavan rajaus ”tai muun vastaavan rahalahjoituksen” jää varsin epämääräiseksi. Käytännön kysymyksiä tulevat esiin mm. tilaisuuksissa tiedotettu mahdollisuus tehdä lahjoituksia mobiilisti tai pankkiyhteyden kautta, mikä mahdollistaa lahjoitukset myös tilaisuuden jälkeen, sekä tilaisuutta etäyhteyden kautta seuraavien tekemät lahjoitukset. Etäyhteyden kautta osallistuminen on perusteluissa rinnastettu tilaisuuteen osallistumiseen, mutta lakitekstissä tätä ei ole mainittu. Tilaisuuksia seurataan käytännössä sekä reaaliaikaisesti etäyhteydessä että jälkikäteen katseltavina tallenteina. Tässä yhteydessä tiedotetun lahjoitusmahdollisuuden esittämisen tulisi olla selvästi sallittua, mikä ei liene laillisuuden kannalta periaatteellisesti ongelmallista.
- 5) Puhuttaessa uskonnollisesta yhdyskunnasta mainitaan vain yhdyskunta eikä erikseen yhdyskunnan seurakuntaa. Käytännössä yhdyskuntien toimijoina varainkeräyksessä ovat usein yhdyskunnan seurakunnat eikä yhdyskunta kokonaisuudessaan.
- 6) Yleishyödyllisten yhteisöjen jäsenviestinnän yhteydessä tapahtuvan vetoamisen lahjoitusten tekemiseen tulisi olla selkeästi luvan hakemisesta vapaata. Myös kannattajien piiriin rekisteröityneet tai kirjautuneet henkilöt pitäisi voida katsoa henkilöiksi, jotka eivät muodosta ennalta rajoittamatonta ja määrittelemätöntä joukkoa.

7) Yhteisöjen internet-sivuilla ilmoitettujen tilitietojen tulkitseminen yleisöön vetoamiseksi on ollut valvontakäytännössä epäselvää. Ilman varsinaista pyyntöä tai kehotusta ilmaistu pankkiyhteystieto lahjoittamista koskevine viitenumeroineen pitäisi selkeästi kyetä tulkitsemaan muihin yhteystietoihin rinnastettavaksi sallituksi informaatioksi.

8) Velvollisuus varojen käyttämiseen yleishyödylliseen toimintaan jättää avoimeksi kysymyksen, voiko yhteisö käyttää keräystuottoja perustoimintansa ylläpitämiseen, kiinteisiin kustannuksiin, taloudellisen asemansa kohentamiseen tai pääomansa kerryttämiseen tulevien toimintamahdollisuuksien vahvistamiseksi.

9) Luonnoksen 26 §:n 2 momentin 2-kohdan mukaan keräysvaroja voidaan käyttää toissijaiseen käyttötarkoitukseen, joka on ilmoitettu Poliisihallitukselle 12 §:n 4 momentin tai poliisilaitokselle 17 §:n 1 momentin 4-kohdan mukaisesti. Luvan nojalla järjestetyille keräykselle ei kuitenkaan ole 12 §:n perusteella mahdollisuutta ilmoittaa toissijaista käyttötarkoitusta muutoin kuin Poliisihallituksen asettaman erikseen määrätyn velvollisuuden perusteella.

10) Vuosi-ilmoitukseen on luonnoksen 12 §:n mukaan liitettävä tilintarkastajan lausunto, mikäli yhteisöllä on tilintarkastaja. Uskonnollisella yhdyskunnalla ei uskonnonvapauslain mukaan ole mahdollisuutta käyttää toiminnantarkastajia rekisteröityjen yhdistysten tapaan. Tilintarkastajan lausunnon hankkiminen saattaa muodostua kohtuuttomaksi rasitteeksi varsinkin yhdyskuntien pienimmille seurakunnille.

11) Uskonnonvapauslakiin olisi tehtävä muutos siten, että uskonnollisessa yhdyskunnassa tai sellaisen seurakunnassa voitaisiin käyttää tilintarkastajan sijaan toiminnantarkastajia, elleivät tilintarkastuslain määräämät raja-arvot tilintarkastajan asettamiselle ylity.

Hallituksen esityksen valmistelussa harkittaneen, mitkä yllä esittämistämme ongelmakohtista edellyttävät muutosten tekemistä esitettävään lakitekstiin ja mitkä ongelmat voitaisiin välttää selkeillä maininnoilla esityksen perusteluissa.

Helsingissä 14.3.2018

Suomen Helluntaikirkko

Esko Matikainen
Toiminnanjohtaja